

AGENDA

wat komen gaat!

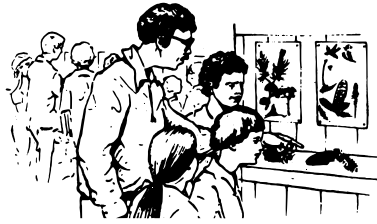
- 28-05-2007 Fietstocht. Start pannekoekhuis beugelen. 13.30 uur.
04-06-2007 Ledencontactvergadering in pannekoekhuis beugelen.
20.00 uur. Na de pauze lezing over marterachtigen.
25-26-08-2007 vogelfestival oostvaardersplassen. www.vogelfestival.nl.
Zie artikel in de scharrelaar.
03-09-2007 Ledencontactvergadering pannekoekhuis beugelen.
20.00 uur.
22-09-2007 Heidezuivering.
01-10-2007 Ledencontactvergadering pannekoekhuis beugelen.
20.00 uur.
20-10-2007 Verrassingsdag 50jarig bestaan.
03-11-2007 Natuurwerkdag.
05-11-2007 Ledencontactvergadering pannekoekhuis beugelen.
20.00 uur. Na de pauze lezing Paul van Galen over de wieden.
03-12-2007 Ledencontactvergadering pannekoekhuis beugelen.
20.00 uur. Na de pauze midwinterhoorn blazen.

Jeugdagenda

- 14 april Begin nestkastcontrole. Inforuimte SBB. Aanvang 8.00 uur
9 juni Busreis Sallandse Heuvelrug en Piet Bos museum. Vertrek
9 uur vanaf het marktplein in Staphorst.
1 september Fietstocht naar het bezoekerscentrum De Wieden in Sint
Jans klooster. Vertrek om 8.30 vanaf het marktplein in
Staphorst.
22 september Heidezuivering. Plaats en tijd worden nog bekend gemaakt.
20 oktober Verrassingsdag i.v.m. 50 jarig bestaan van de vereniging.
17 november Levend Ganzenbord. Inforuimte SBB. Aanvang 14.00 uur.

2008

- 19 januari Quiz, dia's, film en wat lekkers aan het begin van het
nieuwe jaar. Inforuimte SBB. Aanvang 14.00 uur

Zaterdag 24 februari was Arnold Lassche van de werkgroep Roofvogels bij ons te gast.

Het was een middag met een feestelijk tintje. Bert Hofman bood namens de Rabobank Staphorst-Rouveen de vereniging 3 telescoopkijkers aan, die in ontvangst werden genomen door onze voorzitter Jan Vos.

De financiering van deze kijkers kwam deels uit een coöperatief fonds van de Rabobank. Een deel van de winst uit dit fonds wordt namelijk beschikbaar gesteld voor plaatselijke verenigingen. Een speciale commissie neemt de aanvraag in behandeling, want er moet wel aan een bepaalde doelstelling worden voldaan. Onze vereniging voldeed hier ruim aan, vandaar de bijdrage voor de telescoopkijkers. Wij hopen er samen met de jeugd veel gebruik van te zullen maken.

Nadat we met z'n allen op de foto waren gekomen, gingen we naar binnen en vertelde Arnold vol overgave over zijn hobby, de roofvogels.

Voor de pauze kwamen de roofvogels van de nacht, de uilen, aan bod,

Na de pauze vertelde hij over de roofvogels die je overdag ziet, o.a. havik, sperwer, buizerd, wespandief, blauwe kiekendief, enz.

De beelden die vertoond werden maar vooral het geluid van de vogels, maakten het geheel compleet.

De kinderen hebben anderhalf uur ademloos geluisterd en gekeken.

Zodra Arnold weer uilen gaat ringen worden enkele kinderen uitgenodigd om te komen kijken.

Op zaterdag 10 maart vertelde José uit Zwolle ons over het werk van de dierenbescherming.

De inspecteur bijvoorbeeld, die een oogje in het zeil moet houden i.v.m. gezondheid van de dieren en dat ze niet verwaarloosd worden.

De mensen van de dierenambulance die ervoor zorgen dat dieren die ziek zijn of zwerven op de juiste plek terecht komen.

Ook vertelt ze dat er een jeugdclub van de dierenbescherming is: Kids for animals.

Een club die actie voert voor dieren in nood, maar ook net als onze werkgroep jeugd op reis gaat of eens een excursie in het bos houdt.

We keken naar de videofilm het Berenbos. Het berenbos is een onderdeel

van het Ouwehands Dierenpark in Rhenen. De beren in het Berenbos hebben geen makkelijk leven achter de rug. Ze moesten in het circus kunstjes doen of op straat dansen voor toeristen. Ze kregen slecht voedsel en straf als ze hun werk niet deden. Het Berenbos is onderdeel van stichting Alertis en vangt deze beren op. In het Berenbos worden de dieren goed verzorgd en mogen ze lekker bijkomen en luieren. Of rennen, zwemmen, spelen in het water en vis vangen. Net als in het wild zijn er berenholen, vijvers en natuurlijk veel bomen. Na de pauze mochten de kinderen uit de tijdschriften, die we meegebracht hadden een dier zoeken, opplakken en natekenen. Op zaterdag 20 oktober tijdens de verrassingsdag in het Staatsbos kunnen jullie het resultaat van onze jonge artiesten zien.

Zaterdag 17 maart werd weer het zwerfvuil in de Staatsbossen opgeruimd.

Deze morgen waren er 60 kinderen aanwezig en 15 volwassenen om hen te begeleiden. Er werd minder rotzooi opgehaald dan vorig jaar, wat natuurlijk heel positief is.

Na een hele morgen in de buitenlucht genoten we in de informeelte van de heerlijke broodjes en het drinken, verzorgd door Jaap Padding.

Onze volgende activiteit is de busreis op 9 juni naar de Sallandse Heuvelrug en het Piet Bosmuseum. Wij vertrekken om 9 uur vanaf het marktplein in Staphorst.

Tenslotte nog een vraag aan de jeugd van 8 t/m 18 jaar.

Willen jullie in juni een keertje aan het begin van de avond mee het “veld” in om wilde planten te bekijken? Niet alleen kijken, maar ook ruiken en voelen. Maarten 't Hart zal ons rondleiden en uitleg geven.

Degene, die geïnteresseerd is kan contact met mij, Annie Troost, opnemen via telefoonnummer 0523-649304 of via de e-mail fam.troost@tiscali.nl.

Uiterste data voor
het inleveren van kopij:

7 juni, 6 september & 6 november 2007

VELDWAARNEMINGEN

Omdat door een misverstand in de vorige Scharrelaar geen waarnemingen zijn vermeld, zijn het er deze keer veel. Heel leuk! Ik heb deze gesplitst in 2006 en 2007.

De meldingen van 2006:

Planten (bloeiend):

Alsemambrosia

zomer 2006   1 ex. in de tuin, IJhorst. Waarnemer Harry van Wijk. (N.a.v. mijn artikel)

Appelbes

08-09-2006   1 ex. met vruchten, boswachterij Staphorst aan fietspad Vijverweg nabij de Zoere Grachten. Waarnemers Harry van Wijk, Anton Schurink en Berend Witte.

Bosanemoon

01-12-2006   2 ex. Dickninge, de Wijk. Waarnemers Jan en Janny Paasman.

Braam

25-12-2006   1 ex. Reestdal, IJhorst bij voorm. waterzuivering. Waarnemers Koop en Trijn Tissing.

Boterbloem

25-12-2006   1 ex. Reestdal, IJhorst bij voorm. waterzuivering. Waarnemers Koop en Trijn Tissing.

Hazelaar

29-11-2006   1 ex. met zowel ♂ als ♀ bloemen. Ommerschans. Dit is uitzonderlijk vroeg. Waarnemer Jan Paasman.

Vogels:

Wespendief

16-06-2006

1 ex. boswachterij Staphorst. Waarnemer Berend Witte.
“Van korte afstand kunnen waarnemen; kop lijkt duidelijk op een duivenkop; staart was breed gebandeerd”.

Bonte kraai

12-09-2006

1 ex. Ameland. Waarnemer Henk Dunnink.
Zwarte specht

15-12-2006

1 ex. IJhorst nabij sportzaal.
Waarnemer Harm Bloemhof.

Groene specht

12-07-2006

2 ex. Boswachterij Staphorst, Koolhaar.
Waarnemer Berend Witte.

16-12-2006

1 ex. in de tuin Sparrenlaan, IJhorst.
Waarnemer Freek Bult.

20-12-2006

2 ex. idem.

21-12-2006

1 ex. idem.

25-12-2006

2 ex. Poeleweg, IJhorst. Waarnemer Freek Bult.

25-12-2006

1 ex. De Vledders, IJhorst, bij voorm. boerderij van Eisen.
Waarnemers Koop en Trijn Tissing.

Kleine bonte specht

14-09-2006

1 ex. in de tuin Bakkerslaan, IJhorst. Waarnemer Jan Polman.

03-12-2006

1 ex. in de tuin Kamperfoeliestraat, IJhorst. Waarnemer Henk Stegeman.

Houtsnip

05-11-2006

2 ex. Zuidwolde, de Wildenberg. Waarnemer Jan van Marle.

21-11-2006

1 ex. vloog op uit weiland achter de Sauna, IJhorst.
Waarnemer Ursula Muller.

29-11-2006

1 ex. dood gevolgen tegen huis. Balkbrug, De Wieken.
Door Bert Koerselman gemeld aan Jan Paasman die er foto's van heeft gemaakt.

Wielewaal

10-05-2006

1 ex. woning SBB, boswachterij Staphorst. Waarnemer Jan Hoeve.

17-05-2006

idem.

zomer 2006

Hele zomer gezang gehoord in Balkbrug, Haardennen.
Ook enkele keren gezien op ons erf De Poele, Balkbrug.
Waarnemers Willemien van Ittersum en Hein Geurtzen.

Kramsvogel

10-09-2006

1 ex. in eigen tuin. Waarnemer Jan Polman, IJhorst. Dit is een vroege datum.

Ijsvogel

- 13-09-2006 1 ex. Staphorst, Rienkskanaal/Geerlingsland. Waarnemer Henk Dunnink.
- 07-10-2006 1 ex. Staphorst, inlaatklep Rechterensweg/Hoogeveense Vaart. Waarnemer Henk Dunnink.
- 23-12-2006 1 ex. Staphorst, vijver eigen tuin. Waarnemer Jenny Dunnink-Hofstede.

Grote gele kwikstaart

- 20-12-2006 1 ex. Grootoeverweg, Balkbrug. Waarnemer Maarten 't Hart.

Geelgors

- 12-08-2006 1 ex. ♂ Staphorsterakkers/Leidijk. Waarnemer Henk Dunnink.

Putter

- 13-08-2006 1 span, Oeverlandenweg, Meppel. Waarnemer Henk Dunnink.
- 23-08-2006 3 pulli, Staphorst, schouwpad A28/Krodhoeksweg. Waarnemer Henk Dunnink.
- 25-09-2006 ± 40 ex. Boswachterij Staphorst, Vierbergen. Waarnemer Harry van Wijk.

Vlinders:**Atalanta**

- 01-11-2006 1 ex. in eigen tuin, Nieuwleusen. Waarnemer Willem de Weerd.

Kleine parelmoervlinder

- 28-10-2006 1 ex. Zuidwolde, de Wildenberg. Waarnemer Jan van Marle.

Amfibiën/Reptielen:**Bruine kikker**

- 01-12-2006 1 ex. in de tuin, Nieuwleusen. Waarnemer Willem de Weerd.

Adder

- 24-07-2006 1 ex. ♂, ongeveer 40 cm. lang. Balkbrug, Hoofdweg. Aangereden en helaas moeten afmaken. Waarnemers Willemien van Ittersum en Hein Geurtzen.
- 11-09-2006 1 ex. bosw. Staphorst, Zoere Grachten. Waarnemers Joop Woudman en Anton Schuring.

Levendbarende hagedis

- 03-09-2006 1 ex. zonnend op een heidestruik. Balkbrug, Haardennen. Waarnemers Willemien van Ittersum en Hein Geurtzen.

De meldingen van 2007:

De Nachtzwaluw is door SOVON uitgeroepen tot "Vogel van het jaar 2007". Daarnaast is een nieuw project gestart onder de naam "Soort van de maand". Voor nadere informatie zie de website www.soortvandemaand.nl of www.telme.nl. Per maand worden waarnemingen gevraagd van de volgende soorten:

januari 2007 IJsvogel;
februari 2007 Haas;
maart 2007 Citroenvlinder;
april 2007 Parapluutjesmos;
mei 2007 Rugstreeppad;
juni 2007 Weidebeekjuffer;
juli 2007 Klokjesgentiaan;
augustus 2007 Wespenspin;
september 2007 Wijngaardslak;
oktober 2007 Kostgangersboleet;
november 2007 Plataanvouwmijnmot;
december 2007 Kleine Wintervlinder.

Ook de site www.natuurkalender.nl is interessant. Maar kijk daarnaast ook uit naar bloeiende planten, vogels, vlinders, insecten en zoogdieren.

Planten (bloeiend):

Bosanemoon

13-03-2007 Dickninge, de Wijk. Waarnemer Harry van Wijk.

Holwortel

03-03-2007 enkele exemplaren, uitsluitend witte, Dickninge, de Wijk.
Waarnemers Jan en Janny Paasman.

13-03-2007 Dickninge, de Wijk. Waarnemer Harry van Wijk.

Klein hoefblad

02-03-2007 Staphorst, Hoodijk nabij zandafgraving. Waarnemer Harry van Wijk.

12-03-2007 2 pollen, boswachterij Staphorst, tussen vak 17 en 18 bij fietspad op de hoek. Waarnemer Bert Blaauw.

Paardebloem

02-03-2007 1 ex. gem. Staphorst, aan smal fietspad naar Stenen Duiker. Waarnemer Bert Blaauw.

Pinksterbloem

24-03-2007 enkele exemplaren, Het Rak Dedemsvaart. Waarnemer Jan Paasman.

27-03-2007 De Wieden. Waarnemer Harry van Wijk.

Speenkruid

- 20-02-2007 enkele exemplaren, oprit viaduct Dekkersweg/A28, Staphorst. Waarnemer Jan Paasman.
- 08-03-2007 Oeverlandenweg langs Hoogeveense Vaart. Waarnemer Harry van Wijk.
- 11-03-2007 ± 10 ex. de Wijk, terrein Huize Dunninghe. Waarnemer Bert Blaauw.

Sleedoorn

- 16-02-2007 oprit A28 Zwolle-Centrum. Waarnemer Jan Paasman.

Zwarte els

- 20-02-2007 enkele exemplaren, oprit viaduct Dekkersweg/A28, Staphorst. Waarnemer Jan Paasman.

Vogels:**Kraanvogel**

- 03-03-2007 43 ex. fouragerend tussen Grootoeverweg, Balkbrug en Veldhuisweg, IJhorst. Waarnemers Annie en Wicher Troost en later Harry van Wijk.
- 05-03-2007 2 ex. overtrekkend richting Noordoost. De Lokkerij, de Schiphorst, waarnemer Frits Koopman.

Grote zaagbek

- 02-02-2007 2 ex., ♂ als ♀ Rouveen, Conradsweg tussen Hulpensteinweg en Schutslootweg. Waarnemer Klaas Visscher.

Grote Zilverreiger

- 10-02-2007 1 ex., Staphorst, Rienkskanaal/Kerkenland. Waarnemer Henk Dunnink.

Sperwer

- 19-01-2007 1 ex. plukte bij mij in de tuin een Huismus. Waarnemer Henk Stegeman, IJhorst.

Wulp

- 16-02-2007 1 ex. Reestdal. De Lokkerij, de Schiphorst. Waarnemer Frits Koopman.
- 17-02-2007 1 ex. Reestdal. Reestweg/A28. Waarnemer Harm Bloemhof.
- 19-02-2007 1 ex. Staphorsterveld ter hoogte van de Militaire opslagplaats. Waarnemer Harm Bloemhof.

Scholekster

- 26-02-2007 1 ex. 's avonds gehoord, IJhorst. Waarnemer Harm Bloemhof.
- 27-02-2007 1 paartje, Oeverlandenweg (Hoogeveense Vaart). Waarnemer Harry van Wijk.
- 08-03-2007 20 à 25 ex. bij elkaar. Dijk Hoogeveense Vaart aan A28, nabij afslag de Wijk. Waarnemer Bert Blaauw.

Grutto

- 10-03-2007 1 ex. Staphorst, Reeststouwe. Waarnemer Harry van Wijk.
11-03-2007 25 ex. Staphorst, Staphorster Grote Stouwe, reservaat SBB. Waarnemer Harry van Wijk.

Tureluur

- 10-03-2007 1 ex. Staphorst, Reeststouwe. Waarnemer Harry van Wijk.

Kruisbek

- 03-04-2007 1 ex. boswachterij Staphorst, Zwarte Dennen. Waarnemer Harry van Wijk.

Ijsvogel

- 05-01-2007 1 ex. Rouveen, Scholenland bij Kloosterkooi. Waarnemer Eddy de Haan.
Reeds doorgegeven aan www.soortvandemaand.nl.
25-01-2007 1 ex. Rouveen, Rechterensweg. Waarnemer Eddy de Haan.
Reeds doorgegeven aan www.soortvandemaand.nl.
25-01-2007 1 ex. Rouveen, Zwartewaterkloosterweg. Waarnemer Eddy de Haan.
Reeds doorgegeven aan www.soortvandemaand.nl.
13-03-2007 1 ex. Meppel, Engelgaarde. Waarnemer Harry van Wijk.

Merel

- 02-02-2007 al goed op zang, Meppel Noorderpark-zwembad.
Waarnemer Albert Dragt.
24-02-2007 1 ex. met nestmateriaal in de snavel. IJhorst in eigen tuin.
Waarnemer Harry van Wijk.

Zanglijster

- 15-01-2007 1 ex. gehoord, Meppel Noorderpark-zwembad. Waarnemer Albert Dragt.

Roodborsttapuit

- 12-03-2007 meerdere ♂ als ♀. Boswachterij Staphorst, Vierbergen.
Waarnemer Harry van Wijk.
18-03-2007 1 paartje. Staphorsterveld, Matenweg.
Waarnemer Harry van Wijk.

Boomklever

- 31-03-2007 1e eitje. Nestkastroute Bomertswijk, IJhorst. Waarnemer Harry van Wijk.

Zwarte mees

- 02-04-2007 5 eieren, 1e eitje dus op 29 maart. Boswachterij Staphorst, NK 550. Waarnemer Harry van Wijk.

Graspieper

16-03-2007

1 ex. Rouveen, tussen Rechterensweg en Staphorster Grote Stouwe in de buurt van Dekkersland. Waarnemers Klaas Visscher en Gerard Brand. "Hij rende door het weiland want hij kon niet meer vliegen. We hebben hem meegenomen en hem ergens neergezet, want we moesten nog wat plastic opvouwen. Daarna konden we hem niet meer vinden. Maar hij zat toen waarschijnlijk in de stal". Ik ben benieuwd hoe dat is afgelopen.

Melden jullie dat nog?

Witte kwikstaart

02-03-2007

4 ex. Staphorst, Oeverlandenweg, reservaat SBB. Waarnemer Harry van Wijk.

Tjiftjaf

13-03-2007

1 ex. Meppel, Engelgaarde. Waarnemer Harry van Wijk.

14-03-2007

1 ex. IJhorst, Carstenlaan. Waarnemer Harry van Wijk.

29-03-2007

1 ex. de Wijk, De Vos van Steenwijkstraat. Waarnemer Bert Blaauw.

Zwarte roodstaart

30-03-2007

1 ex. Staphorst, volkstuin. Waarnemer Berend Witte.

Vlinders:**Atalanta**

25-03-2007

1 ex. in eigen tuin, IJhorst. Waarnemer Harry van Wijk.

Boomblauwtje

12-03-2007

1 ex. Boswachterij Staphorst, Vierbergen. Waarnemer Harry van Wijk.

Citroenvlinder

14-01-2007

1 ex. Balkbrug, Haardennen. Waarnemer Harm Bloemhof.

15-02-2007

1 ex. in eigen tuin, IJhorst, Dennenlaan. Waarnemer Aletta Stapel.

11-03-2007

1 ex. Wilhelminapark, Meppel. Waarnemer Aukje Schuring.

11-03-2007

1 ex. de Wijk, terrein Huize Dunninghe. Waarnemer Bert Blaauw.

12-03-2007

3 ex. boswachterij Staphorst, route 17. Waarnemer Bert Blaauw.

Dagpauwoog

30-01-2007

1 ex. achter ons huis, Ruinerwold. Waarnemer J. Eggink.

Gehakkelde aurelia

11-03-2007

1 ex. Meppel, begraafplaats. Waarnemer Harry van Wijk.

Kleine vos

- 12-03-2007 3 ex. Reestlaan, Meppel. Waarnemer Anton Schuring.
 12-03-2007 1 ex. in eigen tuin, IJhorst. Waarnemer Harry van Wijk.
 12-03-2007 1 ex. de Wijk, terrein Huize Dunninghe.
 Waarnemer Bert Blaauw.

Oranjetipje

- 02-04-2007 1 ex. ♂ boswachterij Staphorst, Zoere Grachten.
 Waarnemer Anton Schuring.
 05-04-2007 1 ex. ♂ IJhorst, camping De Vossenburcht. Waarnemers
 Jaap Padding en Harry van Wijk.

Amfibiën/reptielen:**Bruine kikker**

- 12-03-2007 gepaard, vijfereigen tuin, IJhorst. Waarnemer Harry van Wijk.

Groene kikker

- 30-03-2007 kikkerdril, boswachterij Staphorst, Koolhaar.
 Waarnemer Anton Schuring.

Gewone pad

- 23-01-2007 1 ex. trekkend van Carstensbos naar De Vledders, IJhorst.
 Waarnemer Harm Bloemhof.
 12-03-2007 ? ex., ook veel eiersnoeren. Boswachterij Staphorst,
 Zwarte Dennen. Waarnemer Harry van Wijk.

Soort?

- 18-03-2007 kikkerdril, vijfereigen tuin, IJhorst. Waarnemer Harry van Wijk.

Adder

- 02-04-2007 1 jong ex. ± 14 cm. lang. Boswachterij Staphorst, fietspad
 Ganzeplassen. Waarnemer Anton Schuring.

Zoogdieren:**Haas**

- 19-02-2007 1 ex, Zuidwolde, N. van de Dennenweg. Kilometerhok
 225.517. Waarnemer Jan Paasman.
 Reeds doorgegeven aan www.soortvandemaand.nl.

Hermelijn

- 02-04-2007 1 ex. Staphorst, stak de weg over. Waarnemer Jan Huls.

De hartelijke groeten, geef je ogen de kost en neem een notitieboekje mee als je het veld in gaat. Dit is de voorlaatste keer dat ik deze rubriek Veldwaarnemingen verzorg. Wie volgt mij op? Neem contact op voor nadere informatie. Jan Paasman, Iepenlaan 7, 7707 BB Balkbrug, tel.: 0523 – 657371 e-mail: jan_janny_paasman@hotmail.com of janpaasman@home.nl.

OVERZICHT VAN TERUGGEMELDE GERINGDE VOGELS

- PIMPELMEES** nr. AH.82.702, geringd als pull op 21-05-2005 IJhorst, Carstenbos, route 027. op 08-01-2006 gecontroleerd te Zwolle door G.J. Gerritsen. Afstand 22 km.
- HEGGEMUS** nr. AG.49925, geringd als 1e kjaars op 22-12-2003 te Staphorst, Domineesakker, Zuid. op 31-03-2006 gecontroleerd te Staphorst. Afstand 1 km. (H. Luten).
- KOOLMEES** nr. AG.49.933, geringd als 1e kj. vrouw Staphorst-Zuid op 31-12-2003. op 31-03-2006 te Staphorst gecontroleerd te Staphorst. Afstand 1 km. (H. Luten).
- BONTE VL.VANGER** nr. AK.87.862, als pull. (6) op 31-05-2005 geringd bosw. Staphorst, nk. 792, Ov. op 22-04-2006 gecontroleerd in Benny's Bos, Ov. Afstand 12 km. (melder J.P. van Ardenne).
- BOOMKLEVER** nr. V.232.621, als pull (8)' te De Wijk, Voorwijk in nestkast. op 29-01-2006 gecontroleerd te Zwolle door ringer G.J. Gerritsen. Afstand 23 km.
- KOOLMEES** nr. V.316.569, als pull. (11) op 27-05-2006 in nk. 1420, route 23, Bosw. Staphorst. op 09-12-2006 gecontroleerd door ringer J. Nap te Ens, Zwijnsweg, vrouw. Afstand 28 km.
- TORENVALK** nr. 3.203.182, als pull(5) te Rouveen op 06-06-1998. op 01-01-2004 dood gevonden te Giethoorn. Afstand 18 km. Melder A. Verdouw, Giethoorn.
- TORENVALK** nr. 3.639.735, als pull te Uffelte, route 32 op 23-06-2006 geringd. op 15-01-2007 levend gecontroleerd, vrouw, door ringer P. Das te Aldtsjerk (Oudkerk), Veldweg. Afstand 58 km.

- KERKUIL** nr. 5.328.334, geringd op 04-06-1999 als pull (7) te Varsen, Ommen door ringer J. Bouman. op 11-11-2006 dood gevonden, binnen gevlogen, oranjekanaal Beilen. Melder K.E. Visscher via Klaas Harink. Afstand 44 km.
- KERKUIL** nr. 5.389.124, geringd op 16-06-2006 te Rouveen, kast 137. als pull (4). op 15-01-07 dood gevonden te Revier Hiddigwarden, Duitsland. Afstand 169 km.
- KERKUIL** nr. 5.389.247, geringd op 23-06-2005 als pull te Uffelte, kast Lugtmeijer, Egginkstraat 25. op 01-10-2005 verkeersslachtoffer te Ruinen (L. Oudejans, Arrien) Afstand 8 km.
- KERKUIL** nr. 5.389.353, geringd op 01-07-2006 als pull. in kast Bosman, Hoekstraat 2 Ruinen op 27-12-2006 verkeersslachtoffer op B.2 te Lingen, Duitsland. Afstand 73 km.
- HAVIK** nr. 6.078994, geringd als man. pull op 08-06-1996 te Wapserveense AA, Zuid-Wapserlanden, Dr. op 20 januari 2007 verkeersslachtoffer te Wilhelminaoord, Dr. Afstand 8 km. J. v.d. Veen, Nijverdal.
- OOIEVAAR** nr. 2425, geringd als pull op 08-06-2002 te Werkhorst, Meppel (3p) op 15-05-2006 gecontroleerd, nr. afgelezen, te Hoge Linthorst, Dr. bij De Wijk. Afstand 6 km. Melder ringer mevr. Enters, Emmen.
- OOIEVAAR** nr. 2429, geringd als pull 13-06-1995 te Werkhorst, Meppel. op 15-05-2006 gecontroleerd, nr. afgelezen te Rogat bij De Wijk door ringer mevr. Enters, Emmen. Afstand 4 km.
- OOIEVAAR** nr. 02441 geringd als pull te Werkhorst, Meppel op 10-06-1997 te Werkhorst, Meppel. op 15-05-06 gecontroleerd, nr. afgelezen, in boomgaard Veeningen. Afstand 9 km. Mevr. Enters, Emmen.
- OOIEVAAR** nr. 2448, geringd als pull op 15-07-1998 Haalweide, Commissieweg 24, De Wijk. op 15-05-2006 gecontroleerd, nr. afgelezen, te IJhorst, Veldhuisweg. Afstand 5 km. Meldster mevr. Enter, Emmen.
- BLAUWE REIGER** nr. 7.088.042, geringd als pull. op 08-04-2000 te Oud-Veeningen, Dr. op 13-01-2007 draadslachtoffer te Witharen. Afstand 15 km. Melder J. Bouman, Beerzerveld.

- PIMPELMEES** nr. AK.88528, geringd als pull op 28-05-2006 bosw. Staphorst, nk. 0505, route 9. op 17-01-2007 raamslachtoffer te Franeker. Melder F. Tuinstra, IJlst Afstand 78 km.
- SIJSJE** nr. Stockholm BZ 15247, geringd als 1ste kj. geslacht onbekend op 01-08-2003 te N.Rada, Varmlan, Zweden. op 24-03-2006 gecontroleerd door ringer Dennenlaan 3 te IJhorst. Afstand 932 km.
- BOOMKLEVER** nr. V.232.621, geringd op 14-05-2004 als pull (8) in nkast H078, Molenbos te Balkbrug. op 26-03-2006 gecontroleerd door ringer G.J. Gerritsen te Zwolle. Afstand 23 km. Eerder gemeld.
- STEENUIL** nr. 3.542.681, geringd op 13-06-1998 als pull in St-uilkast Tissing, Ansen. op 03-05-2006 gecontroleerd als vrouw na 2e kj. door ringer RAS-project, M. Hageman, te Didam. Afstand 92 km. Broedend in kast, eerder gemeld.
- STEENUIL** nr. 3.342.887, geringd op 04-06-1999 St-uilkast 161, Oude Rijksweg, Rouveen als pull. op 13-06-2006 gecontroleerd door ringer, vrouw in St-uilkast te Lievelede, Avinkweg, Gld. Afstand 73 km. Melder van Harxen.
- KERKUIL** nr. 5.351.741, geringd op 07-06-2001 als pull te Dalerpeel, Kast J. Smid, 't Woeste 10. op 13-06-2006 gecontroleerd in nestkast, broedend te Calberlah, Braunschweig, Duitsland. Afstand 267 km. Eerder teruggemeld.
- KERKUIL** nr. 5.387.102, geringd op 09-09-2004 als pull kast De Wheem, Oud Avereest. op 12 maart 2007 verkeersslachtoffer op A.28 ten zuiden van Hoogeveen. Afstand 11 km.
- KERKUIL** nr. 6.389.167, geringd op 13-06-2005 als pull in kast B. Mensink, Rheezerend. op 24-11-2005 verkeersslachtoffer te Toussieu, Rhona, Frankrijk. Afstand 780 km.
- KERKUIL** nr. 5.389.347, geringd op 01-07-2006 als pul in kast R.K. Veezingen, Hees 36. op 18-02-2007 dood gevonden op Osharseweg te Echten. Melder: Titia de Groot Echten. Afstand 7 km.

KNOBBELZWAAN nr. 254K254K, geringd op 31-07-1993 als niet vliegvlug jong te Staphorst Veersloot-slonden.

op 04-02-2007 nr. afgelezen Stads-weg/Rechterensweg onder Hasselt door B. Middendorp, Zoetermeer. Afstand 2 km.

KNOBBELZWAAN nr. 228P228P, geringd op 04-08-1998 als man na 1kj. bij broedsel te Rouveen, Afschuttingsweg.

op 04-02-2007 nr. afgelezen te Stads-weg/Rechterensweg Hasselt. Afstand 0 km. Melder B. Middendorp voornoemd.

AALSCHOLVER MATSALU S.9958, geringd op 26-06-2001 te Matsalu State Nature Reserve, Sipelgarahu, Estonia.

op 01-11-2001 verkeersslachtoffer te Zwolle. Afstand 1286 km.

KERKUIL nr. 5.400.266, geringd op 17-07-2006 als pull (4) te Wittelte, kast H. Zwiers.

op 22-03-2007 dood gevonden te Dwingeloo. Melder H-R. Timmer, Eemster 30. Afstand 4 km.

Tot zover en tot de volgende vlucht....

VR-station GO8 Blaauw,
coörd. Jac. Mussche.

BLOEIENDE WILDE PLANTEN IN DE WINTER VAN 2006-2007

Uitzonderlijk warme winters bieden gelegenheid voor ongebruikelijk veldonderzoek. Het jaar 2006 was warm, extreem warm. Een grillige hete zomer met kletsnatte intermezzo's werd gevolgd door de warmste herfst sinds de metingen begonnen (1706). Daarmee hield het echter niet op. Evenals de herfst was ook de winter record warm. Het vroom nauwelijks. De laagste temperatuur kwam hier niet beneden min 6 graden Celsius uit. Dat is ongekend. De reactie kon niet uitblijven. Veel zaad kiemde tot laat in het seizoen. Het al aanwezige groen liep nog eens extra uit. Ook verschenen bij reeds half uitgebloeide planten regelmatig nieuwe loten in de bladoksels waarna de planten vanonder de hoofdbloemstengel weer verder bloeiden. De vorst bleef uit en daardoor kon dit proces heel lang doorgaan.

In het jaar 2000 liet de winter in eerste instantie ook verstek gaan. Gewapend met pen en notitieboekje trok ik toen het “veld” in en verzamelde 84 soorten die in december nog bloeiden. De pret duurde tot 17 december, daarna maakte de winter er een eind aan. Alleen een clubje geharde soorten hield toen het bloeiende kopje nog even boven water. Toen ook december 2006 zeer zacht inzette, deed zich een nieuwe gelegenheid voor om er op uit te trekken. Het getal 84 leek niet te evenaren, maar er stond toch aardig wat in bloei. Op regelmatige tijden speurde ik het terrein rond ons huis af.

Hetzelfde gebeurde met een aardappelakker aan de Veentjesweg, die onbewerkt was blijven liggen, een stuk Reestgebied t.h.v. 't Ende, een deel van het reservaat Takkenhoogte en de bermen van de weg Balkbrug-IJhorst-De Wijk-Meppel. Daarnaast maakte ik losse notities tijdens éénmalig bezoek aan plekken op de Veluwe, in Salland en in Drenthe (staan als losse data tussen de tabellen). Eind december telde mijn lijst al 92 soorten en eenmaal aangeland in januari ging het speurwerk gewoon door. Het bleef warm. De eerste drie weken van januari waren zelfs een fractie warmer dan het gemiddelde van de maand april. Toch ging de vitaliteit van veel soorten achteruit en werd het aantal bloeiende individuen per soort minder. 19 soorten hielden het zelfs zonder vorst voor gezien, 15 soorten sneuvelden bij een bescheiden kou inval van 22-25 januari. Een deel hiervan had ook zonder vorst het eind van de maand waarschijnlijk amper gehaald. 4 soorten die 25 januari overleefd hadden legden korte tijd later het loodje. Ook in februari kaptten nog 6 soorten spontaan met hun bloeipraktijken. Al met al beëindigden de meeste winterbloeiers hun activiteiten zonder dat de vorst er aan te pas kwam. Over de hele linie deed zich in de loop van januari en ook nog een deel van februari een langzame aftakeling voor. Dit ondanks hoge temperaturen. De conclusie is dan ook dat niet alleen de temperatuur verantwoordelijk is voor een florissante plantengroei. Er is een tweede grootheid die beslissend is, de hoeveelheid licht. Hoe langer het gebrek aan licht duurt, (deze winter kende een flink zontekort) des te moeilijker lijkt het te worden om “bloeiend” te overleven. Er is echter een groep soorten waar dit alles minder vat op heeft. Ze zijn redelijk vorstbestendig en kunnen zich tevens in meer of mindere mate met weinig licht redden. Ik trof in het onderzochte gebied 17 van deze aangepaste soorten aan. Ze bloeiden van 1 december tot en met 28 februari ononderbroken door. De januari inzinking deed zich hier minder sterk voor. Een deel van deze soorten hoort bij de harde kern, die ook in veel andere jaren 's winters voor nageslacht blijft zorgen. Bekende planten als: madeliefje, paardebloem, schijfkamille en klein kruiskruid behoren hiertoe, allemaal composieten. Ook straatgras is in dit gezelschap prominent aanwezig. Maar dit jaar sloten zich ook o.a. rankende helmbloem, akkervergeet-mij-nietje, blauwwalstro en ingesneden dovenetel bij deze club aan. Het uitblijven van de winter zorgde niet alleen voor een sterk verlengde bloeiperiode, maar ook voor

het bijzonder vroeg optreden van voorjaarsbloeiers. Laatste en eerste bloedata kruisten elkaar zodoende. Een zeldzaam gebeuren! Frappant was het om te zien dat op 22 januari, terwijl veel bloemen 's avonds zouden stuk vriezen, de eerste klimopereprijs 's middags z'n kroonbladen opende en.... de vorstperiode overleefde! Tenslotte nog iets over de bloemen zelf. Vaak zijn deze kleiner dan tijdens de zomer. De maten duiken soms onder het minimum dat in de flora's wordt opgegeven. Bij een aantal soorten zoals gew. hoornbloem, vogelmuur, spurrie en kleine veldkers zijn de kroonbladen bovendien vaak half gesloten. Ze openen zich alleen verder onder de meest gunstige weersomstandigheden. Wat ook opvalt is de langere levensduur per bloem. 's Zomers treedt eerder verwelking op, vooral bij kale jonker en akkerdistel leek het of de bloeiwijzen enigszins door de lage temperatuur geconserveerd in tact bleven.

Enkele aanwijzingen voor het lezen van de tabel.

De soorten zijn per familie gerangschikt. Hierna wordt de bloeiperiode vermeld zoals die in de nieuwste editie van Heukels (2005) is aangegeven. De A en M in de kolom "voorkomen" betekenen respectievelijk vrij algemeen tot algemeen en minder algemeen aangetroffen. Een 1 achter deze letters betekent dat slechts één groeiplaats onderzocht is. Een x geeft aan dat deze soort ook in december 2000 bloeide. De verticale lijntjes onder de namen van de maanden geven de nachten aan waarin het op normale waarnemingshoogte (1½ m) minimaal één graad vroom. De horizontale balken geven de bloeiperiode per soort aan.

Conclusie uit de tabel.

De composietenfamilie is met 26 soorten in verhouding oververtegenwoordigd. De deze winter vastgestelde bloeiperiodes wijken vaak sterk af van de in de Heukels (2005) vermelde bloeitijden. Dit terwijl deze t.o.v. vorige uitgaven al bijgesteld is. Van de hier vermelde soorten bloeiden er 59 ook in december 2000. 25 soorten die toen ook bloeiden vond ik nu echter niet. Uit de grafiek blijkt hoe extreem de plantenwereld zich in deze winter t.o.v. een normaal jaar heeft gedragen. Wordt dit een verschijnsel dat vaker gaat voorkomen? Als dit zo is heeft dit belangrijke consequenties. Het betekent dat we opschuiven naar een andere klimaatgordel. Er gaat dan veel veranderen. Interessant om te bestuderen. Of we er blij mee moeten zijn is wat anders. Jan Tinhout (ook lid van de plantenwerkgroep) heeft ook nog Oranje havikskruid, Hemelsleutel, Steenanjer en Ruig klokje genoteerd. Deze bloeiden half december nog. Deze zijn niet in de lijst vermeld omdat er geen exacte einddatum vastgesteld is.

Maarten 't Hart, Groot Oever 14, 7707 PW Balkbrug.

Winterbloeiërs 2006-2007					December	Januari	Februari
Familie	Soort	Bloeiperiode vermeld in Heukels 2005	Voorkomen		111	1111	11
Grassen fam	Straatgras	Het hele jaar	A X				
	Krepaar	Mei-Aug	M X				
	Mannegras	Mei- Aug	M				
Ranonkel fam	Gladde witbol	Juni-Aug	M				
	Grote vossenstaart	April-Juni en Aug-Herfst	M				
	Dotterbloem	April-Mei en Aug-Sept	M X				
Papaver fam	Bosannemoon	Maart-Mei	M1		6-dec		
	Scherpe boterbloem	April-Herfst-Winter	A X				
	Grote klaproos	Eind Mei-Juli	M1			1-jan	
Duizendkr fam	Geelwitte helmbloem	Juni-Herfst	A1 X				
	Rankende "	(Maart) Juni-Sept	A X				
	Perzikkruid	Juni-Herfst	M X		23-dec		
Anjer fam	Zwelowtong	Juli-Herfst	M				
	Schapezuring	Mei-Herfst	M				
	Krulzuring	Mei-Okt	M X				
Amutanten fam	Ridderzuring	Juni-Okt	A X				
	Sponie	(April) Juni-Sept	A X				
	Vogelmuur	Het gehele jaar	A X				
Ooievaarsbek fam	Gewone hoornbloem	April-Herfst	A X				
	Kluwen hoornbloem	(Jan)April-Juni(Okt)	A				
	Dagkoekeksbloem	Eind April-Herfst (wit)	A X				
Postelein fam	Pekbloem	Mei-Herfst	M1 X		26-dec		
	Melganzevoet	Juli-Herfst	M				
	Donkere ooievaarsbek	Mei-Sept	M				
Teunisbloem fam	Kleine "	Mei- Herfst	A X				
	Zachte "	Mei-Herfst	A				
	Reigersbek	April-Okt	A1		Begin dec		
Violtjes fam	Winterpostelein	April-Juni	A1				17-feb
	Grote teunisbloem	Juni-Sept	M				
	Middelste teunisbloem	Juni-Sept	M X				
Wolfsmelk fam	Akkerviooltje	?	M X				
	Tuinwolfsmelk	Juli-Herfst	A				
	Ringelwikke	Mei-Juli	M X				
Rozen fam	Voederwikke	Mei-Juli	A				
	Witte honingklaver	Juli-sept	M1				
	Rode klaver	Mei-Herfst	M X				
Brandnetel fam	Moerasspirea	Juni-Aug-Herfst	M X				
	Gew braam	Mei-Aug	M X				
	Kleine brandnetel	Mei-Herfst	A X				
Berken fam	Hazelaar	Jan-Maart	A X				
	Gew raket	Mei-Sept	M X				
	Zandraket	April-Mei	A				
Kruisbl fam	Gew steenraket	Mei-Herfst	M X				
	Gew berberakruid	April-Juni	M				
	Kleine veldkers	Maart-Juni	A X				
Knapherik	Vroegeling	Febr-Mei	A				2-feb
	Herderstasje	Maart-Dec	A X				
	Raapzaad	April-Aug	A X				
Knapherik	Knopherik	Mei-Sept	A X				

Kaasjeskr fam	Moskaasjeskruid	Juli-Sept	M	X		
	Froot kaasjeskruid	Juni-Herfst	A1			
Heide fam	Dophei	Juni-Herfst	A	X		
	Struikhei	Juli-Herfst	M		10-dec	
Ruwbladigen fam	Longkruid	Maart-Mei	A1			
	Bernage	Juni-Herfst	A	X		
	Akkervergeetmijnietje	Mei-Herfst	M			
Sterbladigen fam	Ruwbladige Phacelia	Mei-Sept	M	X		
	Blauw walstro	Juni-Herfst	A1			
Maagdepalm fam	Kleefkruid	Juni-Herfst	M			
	Kleine maagdepalm	April-Mei	M			
Nachtsch fam	Zwarte nachtschade	Juni-Herfst	A	X		
Lipbloem fam	Gew hennipnetel	Juni-Herfst	A	X		
	Gevlekte dovenetel	April-Herfst	A1			
	Witte dovenetel	April-Herfst	A	X		
	Paarse dovenetel	Maart-Okt	A	X		
Weegbree fam	Ingesneden dovenetel	April-Juni	A			
	Klimop ereprijs	Maart-Mei	A			
Scherlbl fam	Veld ereprijs	April-Herfst	M	X		
	Fluitekruid	Mei-Juni	M	X		26-dec
Kamperfoeli fam	Gew. bereklauw	Juni-Herfst	M	X		
	Beemdtkroon	Juni-Herfst	M	X		
Composiet fam	Madeliefje	Bijna het hele jaar	A	X		
	Canadese fijnstraal	Juli-Herfst	A	X		
	Kaal knopkruid	Juni-Herfst	A	X		
	Harig knopkruid	Juni-Herfst	A	X		
	Valse kammille	Juni-Herfst	M1			
	Duizenblad	Juni-Nov	A	X		
	Echte kamille	Mei-Herfst	M	X		
	Schijf kamille	Juni-Herfst	A	X		
	Reukloze kamille	Juni-Herfst	A	X		
	Gele ganzenbloem	Juni-Herfst	M 1	X		
	Boerenwormkruid	Juli-sept	A	X		
	Moederkruid	Juni-Sept	A			
	Bezemkruid	Juni-Dec	A			26-dec
	Klein kruiskruid	Jan-Dec	A	X		
	Jakobskruiskruid	Juni-Okt	A	X		
	Waterkruiskruid	Juni-aug	A			
	Kale jonker	Juni-Sept	M			
	Akkerdistel	Juni-Sept	M	X		
	Gewoon biggekruid	Juni-Sept	A	X		
	Kleine leeuwetand	Juni-Nov	A			
Gewone melkdistel	Juni-Herfst	A	X			
Gekroesde melkdistel	Juni-Herfst	A	X			
Paardebloem	(Jan) Maart-Mei (Dec)	A	X			
Akkerkool	Eind Mei begin Juli	A				
Klein streepzaad	Juni-Nov	A	X			
Stijf havikskruid	Juli-Herfst	M	X		Begin dec	

VOGELFESTIVAL 2007

Dit festival wordt dit jaar voor de 4e keer georganiseerd door Staatsbosbeheer, Sovon vogelonderzoek Nederland en Vogelbescherming Nederland.

Het thema van dit jaar is: Vogels in een veranderd klimaat. Vooral trekvogels dreigen in grote problemen te komen door water te korten in de wetlands in Afrika.

Het goede doel van het festival dit jaar is dan ook een wetland herstel project in Afrika. Hier profiteren zowel vogels als de plaatselijke bevolking van.

Wat zijn de activiteiten?

O.a. Lezingen
Excursies
Workshops
Exposities
Prijsvragen
Film voorstellingen
Jeugdactiviteiten
Presentaties
Verkoop van boeken, optiek, vogelvoer, enz.

Vorig jaar zijn enkele leden van onze redactie hier naar toe geweest. Het is echt de moeite waard om hier een paar uur rond te kijken. De locatie is prachtig, midden in de natuur aan de rand van het water, De Oostvaardersplassen. Verrekijkers, telescoopkijkers staan opgesteld door diverse firma's aan de rand van het water, zodat je zelf kunt uit proberen wat de mogelijkheden zijn om vogels te observeren op een eiland een eind uit de wal.

Locatie: Oostvaardersplassen. Bezoekerscentrum S.B.B. Kitsweg 1 (bij Knardijk / spoorviaduct) Lelystad. Data 25 en 26 augustus van 09.30 – 17.00 uur.

Vanaf de A6 wordt het met borden aan gegeven.